

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık
cc: Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK)

Türkiye hükümetine ifade özgürlüğü ve internet engellemeleri hakkında açık mektup

29 October 2015

Bizler, aşağıda imzası bulunan Türkiye ve dünyadan insan hakları, medya ve siyasal düşünce kuruluşları olarak; size, 1 Kasım 2015 genel seçimleri öncesi, bağımsız haber kuruluşları ve yurttaş gazetecilere internette uygulanan sansüre son verilmesi talebi ile yazıyoruz.

Yetkili mercilere, internet erişimi veya belli çevrimiçi hizmetlere kısıtlama getirilmesine neden olacak kararlardan kaçınma çağrısı yapıyor ve hükümete, Türkiye’de yaşayan insanların ülke sınırları söz konusu olmaksızın, bilgi ve düşünceleri her yoldan araştırma, elde etme ve yayma hakkının korunmasının anayasal görevleri olduğunu hatırlatmak istiyoruz.

5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'un 2007 yılında yürürlüğe girmesinden bu yana, Türkiye'deki internet kullanıcıları çok çeşitli çevrimici sansür mekanizmalarına maruz kaldı. Bununla birlikte, 2013 yılından sonra hem internet üzerindeki içeriklere erişimin yasaklanması hem de içeriklerin kaldırılması talepleri ciddi oranda artış gösterdi. İnternet yasası en son 2015 Mart ayında, kamuoyuna açık hiçbir müzakere ya da tenkit şansı olmadan torba yasayla tekrar düzenlendi. Bu son yasa değişikliği; Anayasa Mahkemesi tarafından 2014 Ekim ayında Anayasaya aykırı bulunduğu için feshedilmiş hükümlere benzeyen tedbirleri uygulamaya geçirdi.¹

Aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin 2012 yılında verdiği, geniş kapsamlı internet erişim yasaklarının ifade özgürlüğünü ihlal ettiğini belirten kararını da hatırlatmak isteriz.²

¹ 2014/14 E. 2014/149 K. Sayılı 2/10/2014 tarihli Anayasa Mahkemesi kararı

² Ahmet Yildirim v Turkey (2012)

Bizler, bu çevrimiçi içeriklere erişimi engellemek üzere alınan tedbirlerin ve mahkeme kararlarının şeffaflıktan ve izlenebilirlikten uzak olmasından dolayı endişeliyiz. Gönüllü olarak yürütülen "[Engelli Web](#)" internet sitesinin verilerine göre Ekim 2015 itibariyle engellenen web sitesi sayısının 100 bini aştığı görülüyor. Listelenen engellenmiş web sitelerinin bir kısmını bağımsız medya kuruluşlarının web siteleri oluşturuyor ve bu bağımsız medya kuruluşlarının birçoğu yalnızca çevrimiçi içerikleriyle varlıklarını sürdürmekte veya temel iletişim ortamı olarak Twitter arayüzünü kullanmaktalar.

Mahkeme kararı ile uygulanan erişim engellemeleri dışında, Türkiye'deki birçok internet kullanıcısı 2015 Ekim ayında Ankara Barış Mitingi saldırılarını takiben Twitter ve Facebook gibi sosyal medya platformlarına erişmeyi denediklerinde internet erişim problemi yaşadı. Gönüllü olarak yürütülen TurkeyBlocks Projesi'nin topladığı verilere göre, sosyal medya platformlarına yavaş erişim şikayetlerinin yanında, zaman zaman erişimin neredeyse imkansız hale geldiği anlar da oldu. Bu olaylar sosyal medya platformlarının sadece mahkeme ve TİB'in resen aldığı kararlarla değil aynı zamanda bazı hukuk dışı yöntemlerle de engellenebileceğine işaret etmektedir. Öne sürülen bu "bant genişliği kısıtlaması," yurttaşların bağımsız haber kaynaklarına ve sosyal medyaya en fazla ihtiyaç duyduğu dönemlerde ortaya çıkmakta ve doğrudan bilgiye erişim ve ifade özgürlüğü anayasal haklarını ihlal etmektedir.

1 Kasım günü, birçok halk tabanlı grup, siyasi parti ve haber ajansı, 1 Kasım Genel Seçimi'ne ait resmi sonuçları teyit etmek ve bilgi paylaşımında bulunmak için internet tabanlı iletişim sistemleri kullanacak.

Bu nedenle aşağıda imzası bulunan kuruluşlar olarak Türkiye'deki yetkili mercilerden taleplerimiz şunlardır:

- Bağımsız medya kuruluşlarının websitelerine uygulanan erişim engellenmelerini durdurun;
- İnternete veya çevrimici servislere erişimi kısıtlayan engelleme talimatları vermeyeceğinizi taahhüt edin;
- Çevrimici iletişim ağlarının özgür ve açık kalmasını temin ederek, yurttaşların özgürce bilgi edinme ve paylaşımında bulunma haklarını güvence altına alın.

Imzalayan,

Access Now

Alternative Informatics Association - Alternatif Bilişim Derneği

Alternatif Medya Derneği

Ankara Barosu Bilişim Hukukçuları

ASL19

Committee To Protect Journalists

Dağ Medya

Demokrat Bilgisayar Mühendisleri

Demokrat Haber

dogrulukpayi.com

dokuz8 Haber

EDRI - European Digital Rights Initiative

Electronic Frontier Foundation

Elektrik Mühendisleri Odası - Chamber of Electrical Engineers

Fight for the Future

Hafıza Kolektifi

Human Rights Watch

İnternet Teknolojileri Derneği

Istanbul Writers' Café

Jiyan.org

Kaos GL

Korsan Parti Türkiye / Pirate Party of Turkey

La Quadrature du Net

Linux Kullanıcıları Derneği

Mülksüzleştirme Ağları

Open State Foundation

Pardus Kullanıcıları Derneği

Punto 24 Bağımsız Gazetecilik Platformu

Software Freedom Law Center

The Ethical Journalism Network

The Tor Project

Tüm İnternet Derneği

TVHI Media Lab

Zete.com

